

Sarajevo, 16.07.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
09.07.2018.- 13.07.2018.

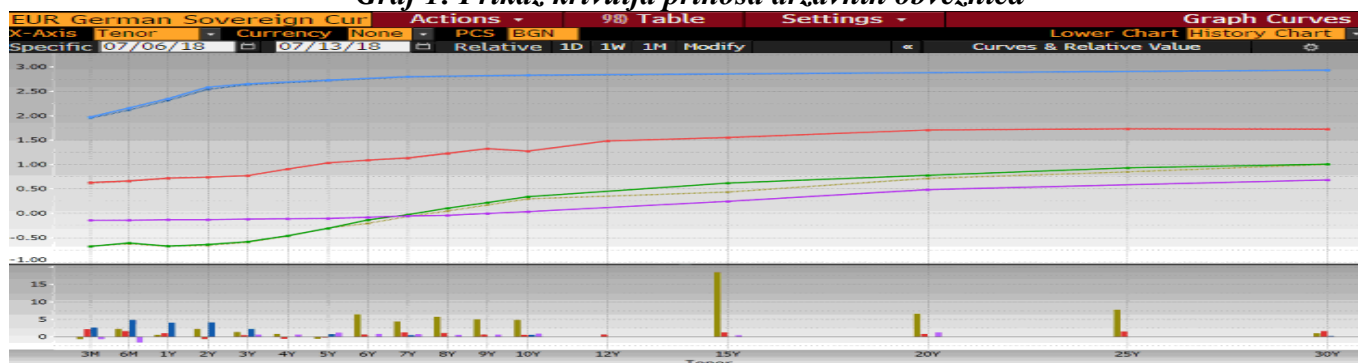
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	6.7.18	-	13.7.18	6.7.18	-	13.7.18	6.7.18	-	13.7.18	6.7.18	-	13.7.18				
2 godine	-0,66	-	-0,63	↗	2,54	-	2,58	↗	0,75	-	0,74	↘	-0,13	-	-0,13	→
5 godina	-0,30	-	-0,31	↘	2,72	-	2,72	→	1,03	-	1,03	→	-0,12	-	-0,10	↗
10 godina	0,29	-	0,34	↗	2,82	-	2,83	↗	1,27	-	1,27	→	0,03	-	0,04	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	6.7.18	-	13.7.18	
3 mjeseca	-0,614	-	-0,556	↗
6 mjeseci	-0,632	-	-0,610	↗
1 godina	-0,650	-	-0,645	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblje od 3 mjeseca do 30 godina na dane 13.07.2018. godine (pune linije) i 06.07.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Nakon objavljivanja Sentix indeksa povjerenja investitora u eurozoni, koji je u srpnju povećan prvi put u posljednjih šest mjeseci, iz Sentixa je navedeno da ovaj rast vjerojatno neće naglasiti početak „novog rasta“ te da ukoliko predsjednik SAD Trump bude ciljao automobilsku industriju Europe (u smislu uvođenja tarifa), trgovinske nesuglasice bi mogle voditi ka nečemu većem od samog pada ekonomskog povjerenja. Pored ovoga, uoči održavanja NATO samita negativna retorika predsjednika SAD i kancelarke Njemačke utjecala je na to da prinosi sigurnijih obveznica eurozone ne bilježe značajnije promjene. Promatrano na tjednoj razini, prinosi sigurnijih obveznica kraćeg i dužeg roka dospijeća su zabilježili rast, dok su prinosi srednjeg roka samo blago smanjeni. Na rast prinosa desetogodišnjih obveznica utjecala je aukcija novih njemačkih obveznica ovog dospijeća koja je postala benčmark za desetogodišnje obveznice eurozone. Istodobno, prinosi italijanskih obveznica su smanjeni između 14,5 i 16,5 baznih bodova, a najveće smanjenje prinosa zabilježile su desetogodišnje obveznice. Na pad prinosa ovih obveznica, između ostalog, utjecaj su imale uspješne aukcije italijanskih obveznica s rokom dospijeća između 3 i 20 godina. Krajem proteklog tjedna Središnja banka Italije je u tromjesečnom izvješću smanjila prognoze gospodarskog rasta Italije za ovu i narednu godinu. Za tekuću godinu se sada očekuje rast GDP-a od 1,3% u odnosu na 1,5% iz siječnja, dok se za 2019. godinu očekuje rast od 1,0%, (ranije očekivano 1,2%).

Prema navodima Reutersa, pojavile su se špekulacije da su članovi UV ECB podijeljeni što se tiče vremena kada bi mogli početi s povećanjem kamatnih stopa te da se prema nekoliko nepotvrđenih izvora navodi da jedan broj članova smatra da bi se to moglo desiti već u srpnju sljedeće godine, dok drugi odbacuju mogućnost promjene kamatnih stopa do jeseni, odnosno najranije do sjednice koja se održava 21. rujna 2019. godine. ECB je odbila da komentira ove navode. U zapisniku s lipanjske sjednice ECB-a u kojem je navedeno da smjernice ECB-a treba promatrati kao „otvorene“ te da je postojala potreba da se naglasi ovakav karakter smjernica, uz očekivanja da će kamatne stope ostati na trenutačnim razinama, sve dok se ne osigura održivo prilagođavanje kretanja inflacije. Što se tiče obustavljanja programa kupovina obveznica, u zapisniku je navedeno da se „očekuje“ da će se to dogoditi u prosincu te da je od visoke važnosti, uzimajući u obzir preovladavajuće neizvjesnosti, da završetak ovog programa ostane uvjetovan podacima s tržišta.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Sentix indeks povjerenja investitora - EZ	SRPANJ	9,0	12,1	9,3
2.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	SRPANJ	-18,9	-24,7	-16,1
3.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	SVIBANJ	2,4%	2,4%	1,7%
4.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	SVIBANJ	0,4%	-0,9%	1,9%
5.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	SVIBANJ	-	3,5%	4,0%
6.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	SVIBANJ	2,8%	2,1%	1,9%
7.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G)	SVIBANJ	0,8%	-0,7%	2,8%
8.	Prerađivačka proizvodnja – Nizozemska (G/G)	SVIBANJ	-	3,2%	4,8%
9.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR)	SVIBANJ	20,2	19,7	20,1
10.	Stopa inflacije – Njemačka	LIPANJ	2,1%	2,1%	2,2%
11.	Stopa inflacije – Francuska	LIPANJ	2,4%	2,3%	2,3%
12.	Stopa inflacije – Španjolska	LIPANJ	2,3%	2,3%	2,1%
13.	Stopa inflacije – Finska	LIPANJ	-	1,2%	1,0%

SAD

Tijekom proteklog tjedna nastavljen je trend smanjenja nagiba američke krive prinosa. Prinos dvogodišnjih obveznica je povećan za četiri bazna boda na tjednoj razini, prinos petogodišnjih se u tom razdoblju nije mijenjao, dok je prinos desetogodišnjih obveznica zabilježio rast od jednog baznog boda. Tijekom proteklog tjedna je objavljena informacija da će Ministarstvo financija SAD revidirati plan emisije obveznica s ciljem produženja trajanja emitiranih obveznica, s obzirom na to da je mnogo veća emisija obveznica u kratkom roku. Prema aktualnim informacijama, Ministarstvo financija bi moglo povećati emisiju obveznica u dijelu krive prinosa od kratkog roka do pet godina u iznosu od 1 bilijun USD. Protekli tjedan je obilježilo objavljivanje podataka o rastu indeksa proizvođačkih i potrošačkih cijena tijekom lipnja na najviše razine u posljednjih 6,5 godina, što je pojačalo očekivanja o tome da će Fed tijekom ove godine još dva puta povećati referentnu kamatnu stopu, odnosno da će na sjednici FOMC-a u rujnu i prosincu ona biti povećana za po 25 baznih bodova s aktualnog raspona od 1,75% do 2,00%. Predsjednik Feda Powell izjavio je u petak da je stanje gospodarstva SAD u veoma dobrom stanju. Prema njegovim riječima, kada se smanje porezi i poveća potrošnja, očekuje se povećanje ekonomskih aktivnosti te bi to moglo pružiti podršku domaćem gospodarstvu tijekom naredne tri godine. Ipak, Powell je naveo i to da je i dalje nejasno kako će se okončati pogoršani trgovinski odnosi SAD s njihovim partnerima, ali on očekuje da će i pored toga fiskalni stimulansi pružiti podršku gospodarstvu tijekom nekoliko narednih godina.

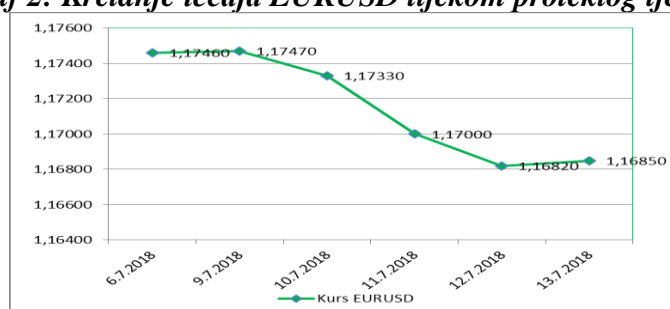
Tijekom proteklog tjedna je objavljena informacija i o tome da bi administracija SAD, nakon uvođenja tarifa na uvoz dobara iz Kine u vrijednosti od 34 milijarde USD, kao i recipročnih mjera kineske administracije, mogla proširiti ovaj spisak na dobra čija je vrijedost 200 milijardi USD. Ipak, krajem proteklog tjedna su se pojavile vijesti da su američki i kineski zvaničnici spremni da obnove pregovore o trgovinskoj razmjeni, koji su nedavno prekinuti, što je pozitivno djelovalo na tražnju investitora za rizičnijom financijskom aktivom. Dionički indeks Dow Jones je na tjednoj razini zabilježio rast od 2,30% te je na zatvaranju tržišta u petak zabilježio najvišu razinu u posljednjih mjesec dana, koja je iznosila 25.019,41 bod.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Obujam potrošačkih kredita (milijarde USD)	SVIBANJ	12,00	24,60	10,27
2.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	LIPANJ	2,9%	2,9%	2,8%
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	LIPANJ	3,1%	3,4%	3,1%
4.	Indeks cijena uvezenih roba i usluga (G/G)	LIPANJ	4,6%	4,3%	4,5%
5.	Indeks cijena izvezenih roba i usluga (G/G)	LIPANJ	-	5,3%	4,9%
6.	Mjesečno stanje proračuna (milijarde USD)	LIPANJ	-80,0	-74,9	-146,8
7.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	7. SRPNJA	225.000	214.000	232.000

Tijekom proteklog tjedna USD je aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,1746 na razinu od 1,1685.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna ministar inozemnih poslova Velike Britanije Boris Johnson je podnio ostavku na ovu poziciju te se pridružio ministru za Brexit Davisu, koji je dan ranije, također, podnio ostavku na ovu funkciju. Odlaskom ova dva člana Vlade Velike Britanije, premijerka May se “oslobodila” dva najizazovnije člana njenog kabineta, a tržište sada očekuje da bi se mogao realizirati “mekani” Brexit. Na mjesto ministra za Brexit premijerka May je imenovala Dominica Raaba.

May je, u međuvremenu, predložila plan Brexita Parlamentu i ponovila da neće biti drugog referenduma, kao i da nije zabrinuta zbog nezadovoljstva unutar stranke, kao ni opozicije o pitanju njenog upravljanja.

Ona je izjavila da je njen sporazum o Brexitu jedini Brexit sporazum te je pozvala na podršku za pregovore o pitanju Brexita. May je izjavila ne da ide u Brisel da ugrožava nacionalni interes, nego ide da se bori za nacionalne interese. Ponovila je da ide da se bori za sporazum o Brexitu jer je to pravi sporazum za Veliku Britaniju. U međuvremenu, časopis Telegraph je objavio vijest da je bivši ministar za Brexit Davis spreman da se pridruži euroskepticima te da glasa protiv Vlade.

Potpredsjednik Europske komisije Dombrovskis je izjavio da je malo vjerojatno da će postojeći financijski ugovori, poput derivata ili osiguranja, biti pod utjecajem Brexita, umanjujući zabrinutost koju je o ovom pitanju BoE ranije iskazala. BoE je ranije upozorila da ugovori vrijedni 82 milijarde GBP, a u koje je uključeno 48 milijuna osiguranika širom Velike Britanije i EU, mogu biti pogođeni Brexitom. Dombrovskis je, također, istakao da sveukupno promatrano, Velika Britanija i EU su se sporazumjele oko “zaustavljanja” tranzicijskog razdoblja kojim na snazi ostaju EU pravila do kraja 2020. godine, a čime se osigurava kontinuitet u međudržavnim financijskim ugovorima, poput osiguranja i derivata. Ipak, ovaj dio tranzicijskog razdoblja je dio šireg postupka Brexita o kojem se još uvijek pregovara i neće biti legalno uspostavljen prije nego se Velika Britanija povuče iz EU u ožujku naredne godine.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP)	SVIBANJ	-12,000	-12,362	-12,963
2.	Industrijska proizvodnja (G/G)	SVIBANJ	1,9%	0,8%	1,6%
3.	Prerađivačka proizvodnja (G/G)	SVIBANJ	1,9%	1,1%	0,9%
4.	Građevinski sektor (G/G)	SVIBANJ	-1,6%	1,6%	-1,2%
5.	Uslužni sektor (M/M)	SVIBANJ	0,2%	0,3%	0,4%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR, dok je deprecirala u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,88430 na razinu od 0,88339, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,3283 na razinu od 1,3222.

JAPAN

BoJ je proteklog tjedna objavila tromjesečno izvješće o regionalnim uvjetima u kojem je zadržala optimističnu ekonomsku procjenu za svih devet regija u zemlji te istakla da se u nekim oblastima kompanije suočavaju s rastućim troškovima zbog nedostatka radne snage. Također, iz BoJ je istaknuto da se sve regije oporavljaju zbog jačanja potražnje iz inozemstva i poboljšanja privatne potrošnje. Članica MPC BoJ Masai je izjavila da japanske banke treba da se prilagode izazovima opadajuće populacije i rastu financijske tehnologije, pri čemu diskusija o tim strukturnim problemima treba biti odvojena od monetarne politike.

Japanski ministar financija Aso izjavio je da će Vlada iskoristiti rezervne fondove izdvojene u fiskalnom proračunu za tekuću godinu, kako bi se pomoglo obnovi infrastrukture u područjima koja su pogođena poplavama i klizištima, pokrenutim nakon što su rekordne kiše početkom prošlog tjedna pogodile jugozapadne dijelove zemlje.

Pod utjecajem pojačanih tenzija oko trgovinskih odnosa između SAD i Kine, Nikkei indeks je zabilježio tjedni rast od 3,71%.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

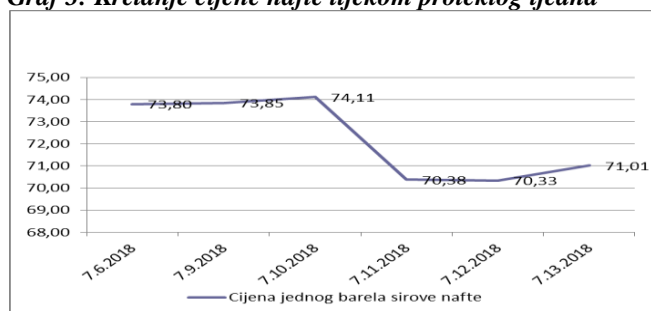
	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Tekući račun (u mlrd JPY)	SVIBANJ	1.266,0	1.938,3	1.845,1
2.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY)	SVIBANJ	-483,1	-303,8	573,8
3.	Monetarni agregat M2 (G/G)	LIPANJ	3,2%	3,2%	3,2%
4.	Monetarni agregat M3 (G/G)	LIPANJ	2,7%	2,7%	2,7%
5.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	LIPANJ	2,8%	2,8%	2,7%
6.	Porudžbine strojnih alata (G/G) P	LIPANJ	-	11,4%	14,9%
7.	Temeljne strojne porudžbine (G/G)	SVIBANJ	11,0%	16,5%	9,6%
8.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	SVIBANJ	-0,3%	0,1%	1,0%
9.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	SVIBANJ	-	4,2%	2,6%
10.	Indeks iskorištenosti kapaciteta (M/M)	SVIBANJ	-	-2,1%	1,8%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 129,77 na razinu od 131,30. JPY je deprecirao i u odnosu na USD te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 110,47 na razinu od 112,38.

NAFTA I ZLATO

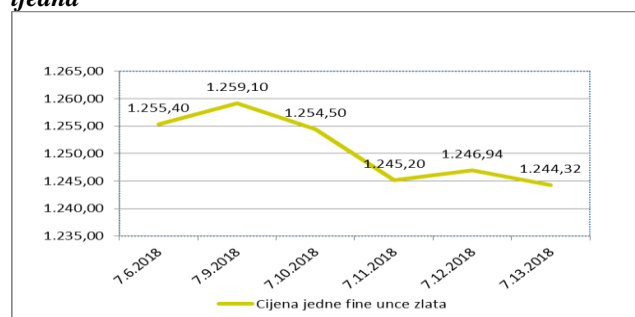
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 73,80 USD (62,83 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena nafte je bilježila blagi rast, jer su sudionici na tržištu bili zabrinuti zbog smanjenog obujma isporuke ovog energenta iz Venecuele, Libije i Kanade, iako je iz OPEC-a najavljeno da će ostale članice nadomjestiti smanjenu ponudu ovog energenta. Pored toga, doprinos takvom kretanju cijene nafte dala je i najava radnika na naftnim platformama u Norveškoj da će stupiti u generalni štrajk, nakon što nisu postigli dogovor s poslodavcima o povećanju plaća. Međutim, tijekom trgovanja u srijedu objavljena je informacija o tome da će Libija povećati obujam proizvodnje i isporuke nafte preko svojih luka koje su bile zatvorene od veljače ove godine. Navedena informacija je utjecala na snažno smanjenje cijene nafte tog dana. Tijekom proteklog tjedna objavljena je i informacija da su američke zalihe nafte tijekom prvog tjedna srpnja smanjene za 12,6 milijuna barela u odnosu na prethodni tjedan, što je najveće smanjenje zabilježeno u posljednje dvije godine, a ukupna razina zaliha u količini od 405,2 milijuna barela je najnižu razinu zabilježenu od veljače 2015. godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 71,01 USD (60,77 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.255,40 USD (1.068,79 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena ovog plemenitog metala je bilježila rast pod utjecajem zabrinutosti investitora zbog pogoršanja trgovinskih odnosa SAD i Kine. Doprinos tome, dala je i zabrinutost investitora zbog političkih događaja u Velikoj Britaniji, odnosno ostavke pojedinih ministara britanske Vlade. Tijekom proteklog tjedna, objavljena je informacija da je najveći fond koji investira u zlato, SPDR Gold trust, smanjio investicije u ovaj plemeniti metal na najnižu razinu u posljednjih 11 mjeseci, na 800,77 tona. Tijekom trgovanja u utorak cijena zlata je bilježila smanjenje, koje je nastavljeno i narednog dana, a najveći utjecaj na to imala je aprecijacija USD u odnosu na EUR i druge valute trgovinskih partnera. Jačanje vrijednosti USD je rezultat objavljivanja podataka o kretanju indeksa cijena proizvođačkih i potrošačkih cijena u SAD. Oba navedena pokazatelja su zabilježila najviše stope rasta u posljednjih 6,5 godina, što je pojačalo očekivanja da će sjednici FOMC u rujnu i prosincu povećati referentnu kamatnu stopu za po 25 baznih bodova. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.244,32 USD (1.064,89 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.